

Şükrü BALCIOĞLU,
Sahibi ve BaşmuharririSelim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

YENİGÜN

Abone : Yıllığı : 25 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1 - 46 — P. K. 24

HER GÜN ÖĞLEDEN SONRALARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESIS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2495 ADRES : YENİGÜN ANTAKYA

Ayakta ve
DikkatliyizDünya, tarihin kaydetme-
diği korkunç bir hercümerç
inde, sonu meçhul bir ba-
direye doğru yuvarlanırken,
bu âfetin haricinde uya-
nık, her ihtimale karşı hazır,
dikkatli ve ayakta duruyo-Cümhuriyet hükümeti, so-
nuna kadar harp harici
kılmağa azmetmiş olmasına
gmen, milyonda bir de
la, yarının muhtemel bir
prizine karşı yurdu mü-
laa için icap eden en kü-
tedbiri almakta ihmal
memiştir.Bizi bu tedbirleri alma-
sevkeden sebep, beynel-
le harp usullerinin tama-
değişmiş olması, şu ve-
teklif bu devlet tarafından di-
la bir devlete verilen im-
ve teminat gibi şeylerin ar-
hiç bir kıymeti kalmamış
nmasıdır. Bugün her mil-
ancak ve yalnız kendi
eliğine ve süngüsünün kud-
ne dayanmaktadır.Avrupada cereyan eden
kuvvet hâlenin nerelere
yetedeceği ve ne kadar
vacağını kestirmeğe im-
yoktur. Fakat hâdisatin
ki seyri her ne olursa
on, bizim için yapılacak
şey, muhtemel her sür-
karşı tetikte dur-
ve yarın harbe girecek-
gibi hazırlıklı bulunmak-Milletin sarsılmaz birli-
ne dayanan hükümet, ken-
düşen vazifeyi yapmış,
dün ebedi bekçisi olan
her ihtimale karşı ha-
lanmıştır.Çok nazik ve müşkül an-
yaşadığımız bu devirde
millet düşen vazife, maddi
manevi varlığı ile hüküme-
yardımcı olmak ve her
den evvel bugünkü har-
en müthiş silâhı olduğu
lağlan zararlı propagan-
lara kulaklarını tıkayarak
na kati bir emniyet ve
madla bakmaktadır.Kaleyi içinden almak için
pagandanın ne yaman ve
müessir bir vasıta oldu-
nu, orduların başaramadı-
ile muazzam işlerin bu vası-
ile başarıldığını gördük
görüyoruz.Bunun için muayyen kim-
eler tarafından maneviyatı
mak ve milli birliğimizi sars-
ede, gazinoda, sokakta ku-
ayalarımıza fısıldanan türlü
la tipki hudutlarımızı düş-
eder karşı silâhla müdafaa
yanık, dikkatli ve tedbirli
bulunmak mecburiyetindeyiz.
Selim ÇELENKGarpte dün büyük bir mey-
dan muharebesi başladı
200 Kilometrelik bir cephe üzerinde taar-
ruza geçen Almanlar, bu sefer tank kullan-
maktan vazgeçtilerParis dün tekrar bombardıman edildi — İtalya harbe girmek
için şimdi de bu taarruzun neticesini bekliyecekmiş — Hitler
Orduya hitaben bir beyanname neşretti — Muharebe bütün şid-
detile devam ediyorParis 5 A.A. — Havas
ajansı bildiriyor. Dünkerkte
ki muharebelerin sona ere-
rek müttefiklerin buradan
çekilmesinden sonra muhare-
be yeni bir safhaya girmiştir.
Almanlar bu sabah şafakla
beraber garp cephesinin, Som-
nehrî üzerinde 200 kilomet-
relik bir cephe boyunca çok
kuvvetli bir taarruza geçmiş-
lerdir. Taarruzun merkezi Am-
yendir.Bu seferki Alman hücum-
larının şekli başkadır. Alman-
lar şiddetli bir topçu ateşini
müttekip piyade hücumları-
na kalkmış ve harp sahasın-
da hiçbir tank görülmemiş-
tir. Askerî mehafil, topçu
kuvvetine dayanan piyade hü-
cumlarını, motörlü kıtaatın
takibinde gecikmiyeği kanaa-
tindedir. Almanlar şimdi 1915'teki
klasik taarruz usulünü tatbik
ediyorlar. Taarruz mintaka-
sında, Almanların küçük bir
köprü başına malik olmalarına
mukabil, diğer bütün
mühim merkezler Fransızlar-
ın elindedir.Fransız kıtaatı son gün-
lerde zaptettikleri arazi ile
mevzilerini islah ve birçok
köprü başı vücutte getirmiş-
lerdir. Alman taarruzunun,
En nehrine çarparak kırıl-
cağına muhakkak nazariye
bakılmaktadır.Dünkü ilk muharebeler-
de Almanlardan bir çok esir
alınmıştır. Bunların arasında
Kolonel rütbesinde bir ku-
mandan da vardır.Paris 5 — Royter ajansı
bildiriyor: Bugün saat 14,30
da Pariste alam işareti veril-
miş ve bu işaretin verilme-
sinden bir az sonra Alman
tayıyare filoları Paris üzerin-
de görülmüştür. Tayyare'ler
birçok bombalar atmışlardır.
Ölü ve yaralıların miktarı
tespit edilmektedir.Müttefik hava filoları, Al-
manların Paris üzerine yaptık-
ları hava hücumlarına muka-
bele olmak üzere dün garbi
Almanyada bulunan bütün as-
kerî hedefleri bombardıman
etmiştir. Depolar, Fabrika ve
imalâthanelerde yangınlar çı-
karmıştır.Berlin 5 A.A. — Hitler
bu sabah tarruzdan evvel
orduya hitaben bir beyanna-
me neşrederek, büyük saa-
tin çaldığını, bu büyük
mücadeleye yalnız genç ve
yaşlı erkeklerin değil, belki
kadınların da iştirak edeceği-
ni, Alman milletinin mağru-
rane yaşamağa azmeylediğini
beyan etmiştir.Roma 5 — Havas ajansı
bildiriyor:İtalyanın bu hafta içinde bir
karar vermesi beklenmektedirRomadaki siyasi mehafilin
kanaatine göre İtalya, bugün
garp cephesinde başlamış ol-
an Alman taarruzunun neti-
cesini bekliyecek ve taarruz
muvaffak olduğu takdirde
Fransa aleyhine harbe gire-
cektir. Her ne olursa olsun
önümüzdeki haftanın çok mü-
him hâdiselere sahne olacağı
tahmin edilmektedir.

EN SON DAKİKA

Fransız kabinesin-
de değişiklik oldu
Yeni kabineyi tekrar Reno
teşkil ettiReno aynı zamanda Hariciye ve milli mü-
dafaa nezaretlerini üzetine almıştırParis 6 A. A. — Fransız kabinesi dün akşam istifa
eylemiş ve istifası kabul edilerek tekrar Reno tarafından
teşkil olunmuştur.Başvekil aynı zamanda Mili Müdafaa ve Hariciye Ne-
zaretlerini de üzerine almıştır. Çünkü her iki Nezarette
harbin sevk ve idaresile alakadardır. Yeni kabinede Da-
ladyenin ismi yoktur. Eski Nazırlardan Delbos Maarif
nezaretine getirilmiş, Maliye Nezareti Umum Müdürü Ma-
liye Nezaretine tayin olunmuştur.Garpte Alman hücumları
umumiyetle durdurulduFransız kıtaatı mevzilerini enerjik suret-
te muhafaza ediyorParis 6 (a a.) — Neşredilen Fransız resmî tebliğine
göre, dün sabah başlıyan Alman taarruzunun vaziyeti şudurMuharebe bilhassa Amyende şiddetlenmiş, düşman
hava kuvvetleriyle tanklarını da cepheye sürmüştür. Bu
hücumlar heyetumumiyesi itibariyle durdurulmuş kıta-
larımız tanklar tarafından geçildikleri halde mevzilerini
enerjik bir surette muhafaza eylemişlerdir. Hava kuvvet-
lerimiz, kara kuvvetlerine her yerde yardım etmiş ve bu
yardımlar çok müessir olmuştur. Düşmanın gerilerine de
yapılan hücumlarda birçok yerlerde yangınlar çıkmış
15 ton bomba atılmıştır.Dünkü hava muharebelerinde düşürülen düşman tayya-
relerini saymak imkânsızdır.

İtalyada ışıkları söndürme hazırlığı

Roma 6 A. A. — Havas bildiriyor : İtalya hükümeti
şehirlerde ışıkları söndürme ameliyesinin başlayacağını
ve halkın evlerindeki ışıkları maskeleyerek için icap eden
levazımın tedarik olunmasını ilân etmiştir.Arnavutluk sahilleriyle İtalyan sahillerinin bir kısmı teh-
likeli mintaka olarak ilân edilmiş ve buralara girecek
vapurların askerî kumandanlıklardan müsaade almaları
bildirilmiştir.Şimal devletleri
Sovyetlerle birleşiyorlar mı?Bir harp vukuunda Baltık devletlerinin
orduları Sovyet Başkumandanlığının
kumandasında çarpışacakStokholm 5 A.A. — Mos-
kovadan buraya gelen haber-
lere göre, Balkan devletleri
le Sovyetler Birliği arasında
askeri iş birliğinin sıklaştırıl-
ması için mühim müzakereler
devam etmektedir.Bu müzakerelerin esas
bir harp vukuunda bütün Bal-
tık devletlerine ait ordula-
rın tek kumanda altında ve
Sovyet Başkumandanının em-
rinde çarpışmasıdır.Bu maksatla Sovyet Rus-
ya Baltık devletlerine modern
silâhlar vermekte ve bu silâhla-
rın kullanılmasını öğretmek
için mütahassıslar göndermek-
tedir.Sovyetlerle Baltık devletle-
ri arasındaki münasebat hergün
inkışaf etmekte ve bu memle-
ketle Letonya arasındaki ihti-
lâfa bugün halledilmiş nazari-
le bakılmaktadır.

Çağlayanlar bölgesinden :

Bugünkü vazifemiz

Yuvalar yanar, mamureler yıkılır ve bütün kâinat baştan başa ateşle kan deryaları içinde taraf taraf boğulur. Ken kahraman öncülerimizin ve çok değerli başbuğlarımızın yüksek iradeleri altında yaşayan memleketimizde tam bir sükûn ve emniyet havası esmekte, bütün bir memleket halkı engin bir huzur ve refah içinde millî ve medenî ihtiyaçlarını temine çalışmakla meşguldur.

Kendisine engin bir itimad hissile bağlanmış olan bütün memleket halkını maceralar peşinde koşturmayan dik-katli, basiretli ve o nispette becerikli bir devlet me-kanizması kurmuş olmanın emsalsiz şerefini kazanmış olan kahraman şeflerimize daima borçlu kalacağız.

Ancak unutmamak lâzım gelir ki bugünkü âlemşumul savaşın dışında kalmış olmak demek ebedî bir sükûn içinde yaşamağa hak kazanmış olmak demek değildir. Bu mukaddes hakkı ebediyen korumak için de şerefli silâhlarımıza dayanmak ve bu gaye ile daima tetik üstünde bulunmak gerektir. Zira : Ebedî hayata mazhariyet, her bakımdan, üstün bir millet evsafına nailiyette mümkündür.

M. YELTEPE

liyordu.

“..... Bugünkü tarihten itibaren bu gayri menkul şu kadar müddetle ve bu kadar Osmanlı altının muadili olan şu mikdar Suri kuruş mukabilinde filan kims-ye beyülvefa yoluyla satılmıştır. Müddetin bitiminde bu borç Antakya'da Osmanlı altın lirası veya tediye gününde bunun muadili Suri parası olarak tediye edilecektir.... İlâh..”

**

Bu metin mukaveleye nazaran vâdenin hülûlünde borçlu borcunu Osmanlı altını veya Suri parası olarak ödemekte muhayyer bırakılmıştır. Tercih hakkı da kanun borçluya aittir.

Mukaveleinin ve kanunun bu saraheti hilâfına borçluların altın olarak borç ödemeye icbar olunduğu icra muamelâtında müşahede ediliyordu. Bu ictihadın tashih veya telifi üzerinde mevzuat ve ictihadat ve hukukî mütaleatı iktibasa henüz fırsat zahir etmezden işin hallolunduğunu memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

Çok kıymetli adliyecilerimizden bulunan asliye hukuk hâkimi Bay Sadık, icra hâkimi sıfatıyla temyiz mahkemesinin işaretlerine tebaan şu kıymetli kararı vererek memleketimiz için çok emniyeti olan bu mevzuu halletmiş olmalarından isabetli kararlarını bir mukabeleî şükran ve takdir olarak hülâsaten ictibas etmekle şimdilik bu mevzu için başka mütalea serdine lüzum kalmadığına kanaati oluyorum. 17—5—940 tarihli bu kıymetli kararın hülâsası şudur:

“... Zabıtnamede yazıldığı vecihle borç altın olmayıp evrakı nakdiye olduğunu borçlu vekili ileri sürmüş ve dosyadaki ipoteki gösteren sicil kaydının istinad ettiği taraflar arasında münakid 21—10—934 tarihli akidname müddetinin hitamında altın lira olarak veya tediye gününde muadili Suriye parası

Millî Şef

Fon Papeni kabul buyurdu

Ankara — Reiscümhur İsmet İnönü Almanya büyük elçisi Fon Papeni kabul buyurmuştur.

Bu mülâkatta Hariciye Umum Kâtip Muavin B. Numan Tahir Seymen de hazır bulunmuştur.

Lik maçları

Gelecek pazar yapılacak

Bölge beden terbiyesi as başkanlığı, grup birinciliklerine iştirâk etmek üzere bölgemiz futbol takımları arasında bir lik maçı tertip etmiştir. Maçlar bu ayın 16 ncı pazar günü şehrimizde başlayacak ve birinci gelen takım grup birincilik maçlarına iştirâk edecektir.

Vaazlık

Şehrimizde münhal bulunan vaazlığa, 20 lira maaşla Kilisli Mahmud Hamdi tayin edilmiş ve dün vazifesine başlamıştır.

olarak tediye edileceği mukavelede yazılı bulunduğunun görülmesine, şu suretle borcun tediyesi hususunda altın veya Suriye parası üzerinden tesviyesini borçlunun muhayyer olduğunun anlaşılmasına ve yüksek temyiz makemesi icra ve iflas dairesinin 27—4—940 tarih ve 1787:2455 numaralı ilâmiyle de bu kanaat teyit etmiş bulunmasına mebnî altın para olarak ödenmesi lâzım geldiğine ve itirazın varid bulunmadığına dair alacaklının talebinin reddine ve saireye karar verildiğini nakıdır..”

**

Altın esaslı borçlar yazımızla alınmasını istediğimiz tedbirleri icmalden sonra ipoteklerin şekliyle borç senetlerine aid murur zaman bahsine geçeceğiz.

Hataylı Şükrü OĞUZ
Devam edecek

Ebedî Şefe aid çok kıymetli bir hatıra

Atatürk, bundan dört yıl evvel bir Amerikalı gazeteciye neler söylemişti?

Amerika Cümhuresisi Ruzvelt Avrupaya sulh mesajları yollamaktadır. Ruzvelt bilhassa İtalya harbe girdiği takdirde Amerikanın da harbe gireceğini ve bu suretle harbin bütün dünyaya yayılacağına işaret etmektedir.

Ebedî Şef Atatürke ait bir kitapta Amerikalı bir muharririn Atatürke dört sene evvel yaptığı bir mülâkât vardır. Amerikanın tanınmış gazetecilerinden Gladi Baker isimindeki muharrir mülâkâtını şöyle anlatıyor:

— Atatürke Avrupada bir harp çıkarsa Amerika bitaraflık siyasetini muhafaza edebilir mi? diye sordum.

“— İmkânı yok! dedi. Harp çıkarsa Amerikanın milletler camiasında işgal ettiği yüksek mevki her halde müteessir olacaktır. Coğrafi vaziyetleri ne olursa olsun milletler birbirlerine bir çok ra bitarla bağlıdır..”

Atatürk dünyadaki milletleri bir apartıman sakinleri telâkki ediyor. Birleşik Amerika cümhuriyetleri bu apartımanın en lüks dairelerinde oturmaktadır. Eğer apartıman, sakinlerinden bazıları tarafından ateşe verilirse diğerinin yangının tesirinden kurtulmasına imkân yoktur.

Harp için de aynı şey vardır. Birleşik Amerika Cümhuriyetlerinin bundan uzak kalması gayrikabildir. Atatürk şu sözleri ilâve etti.

— Bundan başka Amerika büyük, kuvvetli bir dünyanın her yerinde alâkası olan bir devlet olduğundan kendisinin siyaset ve iktisadiyat cihe-tinden ikinci derecede bir mevkie düşmesine asla müsaade edemez.

Alman tayyareleri

İsviçre üzerinde uçtular

Bern 5 — Havastan : Dün Alman tayyare filoları müteaddit defalar İsviçre toprakları üzerinde uçmuş ve bu arada dört bomba atmıştır. Faaliyete geçen İsviçre hava dafî toparile avcı tayyareleri iki Alman tayyaresini düşürmüştür. Bir İsviçreli tayyareci ölmüştür.

250 bin Belçikalı cepheye gidiyor

Paris — Belçika ordusu erkânından bir zat beyanatta bulunarak 250 bin Belçikalı askerin halen Fransada süratle talim görmekte olduklarını ve bu kuvvetin yakında müttefikler ordusuna iltihak edeceğini söylemiştir.

Macar—Sovyet Anlaşması

Budapeşte 5 A. A. — Macaristanla Sovyetler Birliği arasında ekonomik temaslarda bulunmak üzere bir Macar heyeti Moskovaya hareket etmiştir.

General Gabriye Dünkerki nasıl terketti ?

Paris 5 A. A. — Dünkerkteki Fransız Başkumandanı General Gabriyel, Dünkerkin tahliyesi esnasında, Fransız askeri ananeleri ne tamamen sadık kalmış ve son neferi vapura bindirdikten sonra en son olarak kendisi gemiye girmiştir. Generalin bu hareketi, Fransız askerlik tarihinde mühim bir sayfa işgal edecek kahramananedir.

Amerikada Çörçilin nutkunun akisleri

Vaşington 5 A. A. — Askeri vaziyet hakkında Çörçilin dün Avam kamara-sında söylediği nutuk, Amerikada büyük bir tesir yapmıştır. Gazeteler, Çörçilin açık sözlülüğünü tebarüz ettirerek müttefiklerin barbarlığa karşı savaştıklarını ve Amerikan milletinin müttefiklere karşı olan sempatisinin gittikçe arttığını yazmak tadırlar.

Rozvelt yine Cümhurreisi olacak

Vaşington 5 A. A. — Rozveltin yakında yapılacak olan Cümhurreisliği intihabatında üçüncü defa olarak seçileceği katî surette anlaşılmıştır. Bu hâdise, Amerikan tarihinde ilk defa vuku bulacaktır.

3 casus muhakeme ediliyor

İstanbul — Aloï, Mayer ve Hans adlı üç ecnebi ikinci ağırceza mahkemesinde casusluk suçıyla gizli muhakeme dilmeğe başlanmıştır.

İngiltere mi, Fransa mı?

Cenevre — Gazet dö Lozan bitaraf Berlin muhabirlerinin gönderdikleri haberlere atfen Almanların ancak bir kaç hafta sonra İngilterede karyaya çıkmaya teşebbüs edeceklerini yazmaktadır. Bu intizar devresi içinde Alman kumandanlığı Parise yaklaşmak ve İngiltereye taarruz etmeden evvel Fransayı mağlup etmek ümidile Fransız ordularına karşı taarruza devam edecektir.

Pamuk ihracatımız artıyor

Macaristana 3000 balya pamuk satılıyor

İstanbul — İtalyaya satılan 5 bin balya pamuktan başkası şimdi de 3 bin balya Macaristana verilecektir.

Diğer taraftan Romanya ile devam etmekte olan müzakerat çok müsait şartlarda bilinde arzularımıza uygun şekilde ilerlemektedir. Romanyaya diğer piyasalardan fazla pamuk verilecektir.

Hükümetimizle resmen pamuk muamelesi bulunmayan Japonya, Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya gibi memleketlerde serbest döviz usulüyle müşteri temin edebilecek pamuk ihtiyaçlarına Adana pamuk ihracatçıları birliği yüzde elli ihracat hakkı verilecektir.

Yunan siyaseti

Açık ve sarıhtır

Atina 5 A. A. — Türkiye ile Yunanistan arasında menfi bir hava yaratmak için yabancı radyo ve ajanlar tarafından işaa edilen haberlerden bahseden Yunan gazeteleri şu mutaleayı yürütmektedirler:

“—İki kardeş memleketi arasında kunda sokmak isteyenleri nefretle karşılarız. Yunanistan sulh ve sükûn içinde yaşamak istiyor. Yunan politikası sarıh ve açıktır. Bu politikaya devam edilecektir. Bununla beraber Yunanistan her hadiseye karşı koyacak ve çirkin şayialara kulak vermiyecektir.

İngiltereden

İtalyaya bir ihtar

Londra — Akdenizdeki İngiliz gemilerinin nazarı dikkatini celbetmektedir.

İtalya ile İngiltere arasında da mütakabil hüsnüniyet hallolunmayacak hiç bir mesele yoktur. Yok eğer İtalya harp sahasını müzakere, ngiliz hasına tercih ediyorsa, ngiliz tere de buna karşı koymasını hazırdır.

İngiltere hükümeti İtalyanın meşru iddialarına hâlen ne hazır olduğunu bildirmemiştir. Nitekim abluka meselesinde de hazırlanan bir antlaşma İtalyan teknisyenlerinin mamen tatmin etmişti. Fakat buna rağmen İtalyan hükümeti hiç bir sebep göstermeden bu anlaşmayı kabul etmedi.

Eğer İtalya bugün harp gireirse bunun mesuliyeti kendisi ve yalnız kendisi olacaktır.

Halkta

Tebessüm

Oynayan : Moris Şövalye çok heyecanlı güzel bir oyuncudur.

Gündüzde

BÜYÜK CAZ

Bu emsalsiz filmi kaçırmayınız.

Neşriyat Müdürü
Selim ÇELENK
C.H.P. Matbaasında basılmıştır.